

Aksell sine etiske retningslinjer

For leverandører

aksell

Myrens verksted 2, 0473 Oslo
Postboks Torshov, 0412 Oslo
Org.nr. 919 996 013

+47 40 50 12 00
post@aksell.no
aksell.no

Aksell sin forretningsstrategi baserer seg på bærekraftig forretningsdrift hvor fokus på mennesker, samfunn og miljø står sentralt i tillegg til det økonomiske perspektivet. Våre egne etiske prinsipper og retningslinjer tar utgangspunkt i overholdelse av internasjonale konvensjoner og det til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivningen, et aktivt forhold til ansvaret vi har når det gjelder samfunn og miljø, samt en policy om åpenhet og etterrettelighet.

Vi ønsker at våre forretningsforhold skal være basert på tillitt og åpenhet, og at våre leverandører deler Aksell sin holdning til etikk og etterlevelse.

Dette kan våre leverandører forvente av oss

- Vi vil kontinuerlig jobbe for å forbedre egne policyer, retningslinjene og praksis der dette er relevant.
- At vi jobber aktivt med aktsomhetsvurderinger, det vil si
  - vi gjennomfører nødvendige risikokartlegginger for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø
  - vi iverksetter tiltak for å stanse, forebygge og redusere slik påvirkning
  - vi evaluerer gjennomføringen, dokumenterer resultatet og kommuniserer det i egnet fora
- Våre leverandører og samarbeidspartnere kan forvente av oss at vår forretningsdrift og innkjøpspraksis styrker og ikke undergraver vårt samarbeid.
- Å legge opp til et godt samarbeid er alltid vårt utgangspunkt. Vi vil likevel vurdere å avslutte vårt samarbeid-/kontraktsforhold dersom våre leverandører eller samarbeidspartnere ikke møter våre krav og/eller forventninger.

Våre krav til våre leverandører og forretningspartnere

Overordnet gjelder det at fremstilling av de varer og tjenester som leveres til Aksell ikke er i strid med de til enhver tid gjeldende lover og regler, samt Aksell sine etiske retningslinjer.

Våre leverandører og samarbeidspartnere må derfor respektere lover og regler, grunnleggende miljøkrav, menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, sørge for anstendige arbeidsforhold, og sørge for selv å ha en forretningsdrift basert på god forretningsskikk.

Respekt og etterlevelse av lover og regler

Leverandører forventes å ha retningslinjer som lever opp til internasjonalt anerkjente konvensjoner og relevant nasjonal lovgivning i land der de operer.

Leverandørens virksomhet skal være lovlig.

Miljø og klima

Aksell sin forretningsstrategi baserer seg på bærekraftig forretningsdrift. Dette innebærer at vi har som mål å være en aktør som tar ansvar for miljø og klima gjennom ulike tiltak og sertifiseringer – ref. vår bærekraftsrapport.

Vi forventer at våre leverandører skal 1) overholde alle lovpålagte miljøstandarder, 2) ha et «føre varprinsipp» knyttet til forurensning, miljørisiko og andre miljø- og klimautfordringer, og 3) ta initiativ som fremmer økt ansvarlighet for miljøet.

Leverandøren forventes å gjøre en rimelig innsats for å overvåke, og arbeide for å minimere negativ miljøpåvirkning fra sin virksomhet.

Grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Varer og tjenester som leveres til Aksell skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor.

Dette er krav som bygger på sentrale FN konvensjoner, ILO-konvensjoner (International Labour Organization/Den internasjonale arbeidsorganisasjonen) og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet, og er kun angitt som minimumsstandarder.

1. Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO konvensjon nr. 29 og 105)

- 1.1. Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
- 1.2. Arbeidere skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154)

- 2.1. Arbeidere skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke blande seg inn i, hindre eller motarbeide fagorganisering eller kollektive forhandlinger.
- 2.2. Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.
- 2.3. Dersom retten til fri organisering og/eller kollektive forhandlinger er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

3. Barnarbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjon nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146)

- 3.1. Minstealder for arbeidere skal ikke være mindre enn 15 år og i tråd med nasjonal minstealder for ansettelse, eller; minstealder for obligatorisk skolegang, med høyeste alder som gjeldende. Dersom lokal minstealder er satt til 14 år i tråd med unntaket i ILO konvensjon 138, kan dette aksepteres.
- 3.2. Nyrekruttering av barnarbeidere i strid med ovennevnte minstealder skal ikke finne sted.
- 3.3. Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.
- 3.4. Det skal etableres handlingsplaner for snarlig utfasing av barnarbeid som er i strid med ILO-konvensjonene 138 og 182. Handlingsplanene skal dokumenteres og kommuniseres til relevant personale og andre interessenter. Det skal legges til rette for støtteordninger hvor barn gis mulighet til utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

4. Diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)

- 4.1. Det skal ikke forekomme diskriminering når det gjelder ansettelse, avlønning, opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk tilhørighet, kaste, religion, alder, uførhet, kjønn, sivil status, seksuell legning, fagforeningsarbeid eller politisk tilhørighet.
- 4.2. Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd, og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f. eks ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

5. Brutal behandling (Menneskerettighetserklæringen/UDHR)

- 5.1. Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling er forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk og andre former for ydmykelser.

6. Helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164)

- 6.1. Det skal arbeides for å sikre arbeidere et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til, forhold på arbeidsplassen.
- 6.2. Arbeidere skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse- og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte og omplasserte arbeidere.
- 6.3. Arbeidere skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant, skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat.
- 6.4. Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

7. Lønn (ILO konvensjon nr. 131)

- 7.1. Lønn til arbeidere for en normal arbeidsuke skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller bransjestandard, den høyeste gjelder. Lønn skal alltid være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, inkludert noe sparing.

- 7.2. Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeidet påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren.
- 7.3. Fratrett i lønn som disiplinærreaksjon tillates ikke.

8. Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og 14)

- 8.1. Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller bransjestandard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Normal arbeidstid per uke skal vanligvis ikke overstige 48 timer.
- 8.2. Arbeidere skal ha minst én fridag per 7 dager.
- 8.3. Overtid skal være begrenset og frivillig. anbefalt maksimum overtid er 12 timer per uke, dvs. samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Unntak fra dette kan aksepteres dersom det er regulert av en kollektiv avtale eller nasjonal lov.
- 8.4. Arbeidere skal alltid ha overtidstillegg ved arbeidstid over normal arbeidstid (se punkt 8.1 over), minimum i tråd med gjeldende lover.

9. Regulære ansettelser

- 9.1. Forpliktelser overfor arbeidere, i tråd med internasjonale konvensjoner, nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.
- 9.2. Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.
- 9.3. Lærlingeprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.

10. Marginaliserte befolkningsgrupper

- 10.1. Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for urfolk eller andre marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer, uforsvarlig bruk av vann eller andre naturressurser som befolkningsgruppene er avhengig av.

11. Miljø

- 11.1. Negativ miljøpåvirkning skal reduseres i hele verdikjeden. I tråd med føre var-prinsippet skal det gjennomføres tiltak for kontinuerlig å minimere utslipp av klimagasser og lokal forurensing, bruk av skadelige kjemikalier, sprøytemidler og for å sikre bærekraftig ressursuttak og forvaltning av vann, hav, skog og land, og bevaring av biologisk mangfold.
- 11.2. Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes og relevante utslippstillatelser skal innhentes.

12. Korrupsjon

- 12.1. Alle former for bestikkelser er uakseptabelt, så som bruken av alternative kanaler for å sikre illegitime private eller arbeidsrelaterte fordeler til kunder, agenter, kontraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/-kvinner.

Helse, miljø og sikkerhet

Leverandører skal sikre et arbeidsmiljø i samsvar med gjeldende lovgivning og ha god praksis innen helse, miljø og sikkerhet.

Det forventes at de har forsvarlige tiltak for å forhindre og forebygge ulykker og yrkesmessige sykdommer, herunder å tegne alle lovpålagte forsikringer, og ha gode rutiner for rapportering til relevante myndigheter.

Leverandører forventes å ha en skriftlig policy, personalhåndbok, erklæring eller lignende som dekker helse og sikkerhet og som kommuniseres og gjøres tilgjengelig for alle ansatte og tilgjengelige interessenter.

Etisk forretningsvirksomhet

Integritet

Våre leverandører forventes å til enhver tid opptre etisk, forsvarlig, rettferdig og profesjonelt. De skal respektere de lover som regulerer deres virksomhet og skal unngå å skade mennesker og miljøet. Det er forventes også at dette tilstrebes ved bruk av eventuelle underleverandører i leverandørens leveranse til Aksell.

Korrupsjonsbekjempelse

Aksell har nulltoleranse for korrupsjon og påvirkningshandel, og bestiklinger skal ikke forekomme mellom oss og våre forretningsforbindelser. Våre leverandører skal aktivt ta avstand fra alle former for korrupsjon og skal overholde lover og regler knyttet til bestiklinger, korrupsjon, anti-hvitvasking, bedrageri og annen ulovlig forretningsvirksomhet.

Leverandører skal ikke tilby, etterspørre, love, motta eller gi noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller incentiver til noen i den hensikt å skaffe personlige eller forretningsmessige fordeler. Dette gjelder uansett om denne fordelene blir tilbudt direkte eller indirekte gjennom andre.

Anti-hvitvasking og skatt/avgift mv.

Leverandører skal ta avstand fra alle former for hvitvasking og etablere rimelige tiltak for å forhindre og håndtere at virksomheten benyttes til hvitvasking og terrorfinansiering. Leverandører skal følge gjeldende skatteregler og ikke bidra til skatte- og avgiftsunndragelser, eller på annet vis tilegne seg offentlige midler urettmessig.

Konkurransen

Våre leverandører skal etterleve konkurranselovgivningen og skal ikke forårsake eller være en del av brudd på konkurranselovgivning, som for eksempel ved ulovlig samarbeid om pris, ulovlig markedssamarbeid eller annen form for atferd som medfører brudd på konkurranselovgivningen.

Interessekonflikter

Leverandører skal unngå interessekonflikter mens de jobber på oppdrag for Aksell. Leverandørers forretningsbeslutninger skal ikke være motivert eller påvirket av personlige forhold eller interesser.

Personvern og informasjonssikkerhet

Leverandører skal følge den til enhver tid gjeldende personverns- og informasjonssikkerhetslovgivning ved innsamling, lagring, overføring, deling eller annen behandling av personopplysninger.

Leverandører skal ha forholdsmessige rutiner og systemer som sikrer at det ikke forekommer urettmessig tilegning, bruk eller deling av data informasjon eller materiale. Leverandører skal gjennomføre nødvendige tekniske og organisatoriske tiltak for å beskytte personopplysninger og fortrolige opplysninger.

Varsling av kritikkverdige forhold

Leverandører forventes å ha en varslingsprosess som er kjent for den ansatte og der ansatte skal kunne varsle om sine bekymringer uten frykt for represalier. Leverandører skal sørge for beskyttelse av varslere og for hensiktsmessig undersøkelse, håndtering og oppklaring av varslede saker.

Dette forventer vi av våre leverandører og forretningspartnere

- Å arbeide aktivt med aktsomhetsvurderinger, det vil si å gjøre egne risikokartlegginger for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, samt iverksette tiltak for å stanse, forebygge og redusere slik påvirkning. Evaluere effekten av tiltakene, dokumentere og kommunisere.
- Sørge for at retningslinjene etterleves i hele deres leverandørkjede
- Vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring.
- Sørge for å ha et system for håndtering av henvendelser og evt. klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon.

Leverandører forventes å være behjelpelig med å gjennomføre oppfølgingssamtaler, revisjoner og inspeksjoner, herunder å fremlegge nødvendig dokumentasjon innen rimelig tid.

Aksell kan kreve denne dokumentasjonen i form av:

- Egenerklæring fra Leverandører, og/eller
- Egen eller uavhengig tredjepartskontroll.

Konsekvenser på brudd på etiske retningslinjer

Ved manglende etterlevelse eller brudd på Etiske Retningslinjer skissert ovenfor vil Aksell fortrinnsvis be Leverandør rette opp forholdet og dokumentere dette innen en fastsatt frist. Ved manglende retting eller grove brudd forbeholder Aksell seg retten til å gjøre alle tilgjengelige kontraktsmessige beføyelser gjeldende, eksempelvis stans av leveranse, heving av kontrakt og krav om erstatning mv.